

Overeenkomst Regionale Samenwerking Ontwikkeling Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone

1. De provincie Zeeland, in deze wettig vertegenwoordigd door de waarnemend Commissaris van de Koningin, de heer B.J. de Reu,

hierna te noemen: de provincie,
2. de gemeente Terneuzen, in deze wettig vertegenwoordigd door de burgemeester, de heer J.A.H. Lonink,

hierna te noemen: de gemeente,
3. Havenbedrijf Zeeland Seaports, ter zake rechtsgeldig vertegenwoordigd door de algemeen directeur, de heer J. van der Hart,

hierna te noemen: Zeeland Seaports,
4. Kring van werkgevers in de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone, ter zake rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar waarnemend voorzitter, de heer ir. R.J. Adriaansens,

hierna te noemen: Kring van Werkgevers,
5. de Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging Zeeland (BZW), ter zake rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter, de heer ir. R.J. Adriaansens,

hierna te noemen: de BZW Zeeland,
6. ZMf, ter zake rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur, de heer drs. M.F.A.M. van Mierlo,

hierna te noemen: ZMf,
7. de Kamer van Koophandel en Fabrieken Zuidwest-Nederland, ter zake rechtsgeldig vertegenwoordigd door de algemeen directeur, de heer dr. ir. R.J. van Renterghem,

hierna te noemen de Kamer van Koophandel,

Tezamen te noemen: **Partijen**,

Overwegende dat:

- de provincie en de gemeente op 17 juli 2007 in een intentieverklaring hebben vastgelegd samen te gaan werken aan de ontwikkeling van de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone en aan grensoverschrijdende samenwerking in de Kanaalzone, voor een periode van 5 jaar vanaf 1 januari 2007;
- partijen in 2009 de Gebiedsvisie Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone hebben vastgesteld, gericht op economische ontwikkeling en verbetering van de kwaliteit van de werk- en leefomgeving;
- als eerste stap naar uitvoering in januari 2011 een Strategisch Plan met een Uitvoeringsagenda 2020 is vastgesteld met drie uitvoeringsclusters, te weten 'ruimtelijke en economische ontwikkeling', 'versterking werk- en leefklimaat' en 'regionale samenwerking en gebiedsmarketing';
- op basis hiervan een Financieel Kader 2020 is opgesteld waaruit blijkt dat op de grondexploitatie van de ruimtelijk-economische projecten tot 2020 een substantieel tekort zal ontstaan als gevolg van excessieve kostenposten en voorinvesteringen, zoals de aanleg van havens en kades en van ontsluitende infrastructuur;
- partijen vervolgens een concept Uitvoeringsprogramma 2011 – 2020 hebben opgesteld;
- voor versterking van het werk- en leefklimaat volgens de eerste raming in dat concept uitvoeringsprogramma een investeringsbedrag van ca. € 20 miljoen tot 2020 nodig is;
- partijen op 6 juli 2011 in de Stuurgroep Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone ten aanzien van de uitvoering en de organisatie van de gebiedsontwikkeling hebben besloten:
 - kennis te nemen van het Financieel Kader 2020, met daarbij aangetekend de eigen verantwoordelijkheid van Zeeland Seaports en de gemeente bij de realisatie van ruimtelijke gebiedsontwikkelingsprojecten,
 - in te stemmen met de ontwikkelingsstrategie en de Uitvoeringsagenda tot 2020,
 - in te stemmen met een gebiedsgerichte en programmatische aanpak voor projecten in de clusters 'kwaliteit van werk- en leefomgeving' en 'regionale samenwerking en gebiedsmarketing' en met het principe van een gebundelde inzet van middelen bij de uitvoering. Definitieve besluitvorming hierover zal plaatsvinden op basis van nadere uitwerking van de criteria voor de inzet en werkwijze ten aanzien van de betreffende middelen, in relatie tot de budgetbevoegdheid van organen bij afzonderlijke partijen, dan wel cofinanciers,
 - in te stemmen met omvorming van de huidige projectorganisatie in een programma-organisatie op bestuurlijk en coördinerend- en uitvoerend niveau; en dienaangaande een regionale samenwerkingsovereenkomst aan te willen gaan;
- de onderhavige overeenkomst de ambities van partijen ten aanzien van de regionale samenwerking weergeeft, die nader zullen worden uitgewerkt bij de vaststelling van het Uitvoeringsprogramma.

Constaterende dat:

- de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone een economisch havengebied van regionaal, nationaal en grensoverschrijdend belang is, gelegen aan de corridor Rotterdam - Antwerpen - Parijs, onderdeel van de Seine – Schelde verbinding, met een sterk bedrijvencluster in de topsectoren van de Nederlandse economie;
- nu het moment is aangebroken voor krachtige uitvoering van de beoogde integrale gebiedsontwikkeling van de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone;
- de komende jaren een aantal belangrijke infrastructurele projecten wordt voorbereid en tot uitvoering gebracht: aanleg van de Sluiskiltunnel en verbreding van de toeleidingswegen tot de Westerscheldetunnel door de B.V. Kanaalkruising Sluiskiltunnel vanaf 2011, verbreding en vernieuwing van de N 61 door het Rijk vanaf 2013 en aanleg van een nieuwe zeesluis bij Terneuzen door het Rijk en de Vlaamse overheid na 2015;
- alleen door met alle partijen eensgezind samen te werken de ambitie kan worden gerealiseerd om de groeikansen voor de economie in de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone te verzilveren en tegelijkertijd de kwaliteit van de werk- en leefomgeving te versterken, zodat een vitale regio ontstaat met een aantrekkelijk woon- en werkperspectief voor de huidige en de toekomstige beroepsbevolking;

- samenwerking op regionaal niveau wordt geoperationaliseerd en geconcretiseerd, maar dat de regio voor realisatie van de opgaven en ambities op onderdelen samenwerking met en ondersteuning van het Rijk nodig heeft.

Stellen zich ten doel:

- nu tot uitvoering en realisatie van het programma gericht op de integrale ontwikkeling van de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone over te gaan, zich in te zetten het tekort op de grondexploitatie van de ruimtelijk-economische projecten terug te brengen en daar waar mogelijk extra middelen te genereren en te bundelen om de uitvoering te versterken;
- in een krachtig samenwerkingsverband daaraan vorm te geven;
- de onderlinge samenwerking daar waar mogelijk en effectief uit te breiden met andere regionale en bovenregionale instanties en partijen;
- het Rijk aan te spreken op participatie en ondersteuning waar het gaat om grensoverschrijdende zaken, bovenregionale knelpunten of projecten en ontwikkelingen met een toegevoegde waarde voor de Nederlandse economie.

Komen het volgende overeen:

Partijen zetten zich ieder voor zich en in gezamenlijkheid in om de in het definitieve uitvoeringsprogramma opgenomen projecten en initiatieven te verwezenlijken en tot een succes te brengen. Zij stellen daartoe naar vermogen en binnen randvoorwaarden menskracht en middelen beschikbaar.

I. Ten aanzien van het Uitvoeringsprogramma 2011 t/m 2020, periode 2011 t/m 2014

Partijen hebben een concept Uitvoeringsprogramma 2011 t/m 2020 met een groot aantal projecten en maatregelen opgesteld. Het programma wordt voor de periode 2011 t/m 2014 concreet uitgewerkt, met focus op de jaarschijf 2012.

De projecten in het Uitvoeringsprogramma zijn ondergebracht in drie clusters: 'ruimtelijke en economische ontwikkeling', 'kwaliteit van werk- en leefomgeving' en 'regionale samenwerking en gebiedsmarketing'. Ter verduidelijking van de primaire verantwoordelijkheid en aansturing zijn de projecten in het programma onderverdeeld in twee categorieën, namelijk gezamenlijke projecten die vallen onder de regie van de stuurgroep Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone (categorie 1) en projecten onder regie van één van de partners binnen de Kanaalzone (categorie 2). In het Uitvoeringsprogramma is per project aangegeven bij welke partij de trekkersrol is belegd.

Bij de categorie 2 projecten, waarvan het merendeel binnen het cluster ruimtelijke en economische ontwikkeling valt, ligt het initiatief voor de ontwikkeling en realisatie van projecten primair bij Zeeland Seaports of de gemeente, samenwerking blijft echter voorop staan en waar nodig en mogelijk krijgen de partijen ondersteuning van de andere partijen. Bij de categorie 1 projecten, die grotendeels betrekking hebben op de clusters kwaliteit van werk- en leefomgeving en regionale samenwerking en gebiedsmarketing, is gezamenlijke verantwoordelijkheid van partijen veel meer het uitgangspunt. Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de voortgang van lopende projecten, actuele marktontwikkelingen en nieuwe inzichten en wordt voorzien van een financiële jaarschijf voor het eerstvolgende jaar.

Ruimtelijke en economische ontwikkeling

Zeeland Seaports is de eerstverantwoordelijke partij voor de ontwikkeling en realisatie van de kadegebonden en havengerelateerde bedrijventerreinen in de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone. De komende jaren zet *Zeeland Seaports* zich met name in de ontwikkeling van het gebied Axelse Vlakte II af te ronden, het project Valuepark/Mosselbanken (joint venture met Dow) tot verdere ontwikkeling te brengen en in de eerste fase van het project Maintenance Value Park, met een Kennis- en Innovatiecentrum (joint venture met Dow) in 2013 tot uitvoering te komen.

Afhankelijk van marktontwikkelingen en de kansen door spin off van de toenemende binnenvaart en de nieuwe Seine-Scheldeverbinding voor de profilering van Terneuzen als multimodaal logistiek knooppunt wordt de ontwikkeling van de projecten Zijkanaal C en Axelse Vlakte III voorbereid, zodat in geval van een haalbaar project de daadwerkelijke uitvoering vanaf 2014/2015 kan starten.

Het nu lopende haalbaarheidsonderzoek naar een Multi Utility Provider kan bij een positieve businesscase een vervolg krijgen in gefaseerde ontwikkeling.

Zeeland Seaports zet zich in de bestaande samenwerking met Economische Impuls Zeeland en de gemeente en de gezamenlijke inspanningen ten aanzien van de acquisitie van nieuwe bedrijven in de Kanaalzone in de komende jaren te intensiveren. In 2011/2012 wordt daartoe gestart met het opstellen en tot uitvoering brengen van een strategisch acquisitieplan.

De *gemeente* is de eerstverantwoordelijke partij voor de ontwikkeling en realisatie van droge bedrijventerreinen en stedelijke gebieden. De komende jaren werkt de gemeente aan de verdere uitvoering en realisatie van het project Koegorsstraat en de start uitvoering van het project Kop van de Noordstraat, onderdeel van het Masterplan Axelsedam.

De gemeente oriënteert zich in deze periode op de wijze en het tijdstip van de ontwikkeling van het Zuidpoortgebied (2^e fase Koegorspolder). Uitvoering vindt naar verwachting niet voor 2015 plaats.

De *gemeente* zet zich in de bestaande samenwerking met Economische Impuls Zeeland en Zeeland Seaports ten aanzien van de acquisitie van nieuwe bedrijven op de droge bedrijventerreinen in de komende jaren te intensiveren.

De *provincie* spant zich in de geplande baanverdubbeling van de Tractaatweg tot een vierbaanstraject vanaf 2013 tot uitvoering te brengen.

Partijen spannen zich in de chemische bedrijven in de Kanaalzone te faciliteren en te ondersteunen bij de ontwikkeling en uitbouw van biobased economy (conform het businessplan Agro meets Chemistry). Partijen streven, samen met de ZLTO, Economische Impuls Zeeland en het bedrijfsleven, naar de ontwikkeling van Foodport Zeeland, met onder meer de mogelijke vestiging van een 'verscentrum' in Zeeuws-Vlaanderen. Partijen zetten zich in de bestaande ontwikkeling te ondersteunen en te versnellen door samenwerking met de initiatiefnemende partijen.

Partijen ondersteunen de realisatie van het in ontwikkeling zijnde glastuinbouwcluster in de komende jaren, opdat in 2020 het nu bestemde areaal geheel in productie zal zijn. In het project wordt samengewerkt met WarmCo BV voor de levering van overtollige warmte en CO₂ vanuit het bedrijf Yara. Partijen ondersteunen voorbereidende activiteiten in de komende jaren voor projecten die in de periode tussen 2015 en 2020 tot uitvoering komen, zoals de ontwikkeling van het multimodaal knooppunt Terneuzen en de herstructurering van bedrijventerreinen. Ten aanzien van de ontwikkeling Westelijke Kanaaloever na 2020 vindt nadere oriëntatie plaats, voor de eveneens na 2020 te realiseren goederenspoorverbinding Axel-Zelzate blijft de ruimtelijke reservering gehandhaafd.

Gemeente en *provincie* zetten zich binnen de relevante wettelijke kaders in voor de planologische borging en/of overige procedures van projecten en voorziene ontwikkelingen in het kader van de uitvoering van de gebiedsontwikkeling van de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone. Zij ondersteunen in die projecten de ontwikkelende partijen actief in de noodzakelijke planologische en overige procedures, waaronder vergunningverlening.

Partijen voelen zich bij genoemde projecten en ontwikkelingen gezamenlijk verantwoordelijk voor het bewaken van de samenhang en voortgang en leveren waar gewenst ondersteuning.

Kwaliteit van werk- en leefomgeving

Partijen nemen gezamenlijk de voorbereiding, uitvoering en ondersteuning daarbij van projecten in het cluster 'Kwaliteit van werk- en leefomgeving' ter hand, met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden van afzonderlijke partners. Het betreft onder andere de realisatie van projecten uit het Landschapsuitvoeringsplan, zorgdragen voor een gezonde leefomgeving, de uitwerking en uitvoering van het milieubeleid en milieumambities en van een arbeidsmarktstrategie voor de langere termijn, waar mogelijk samen met bedrijfsleven en reeds betrokken partijen en organisaties.

De Zeeuws-Vlaamse gemeenten en de provincie nemen het initiatief voor de begeleiding van de demografische ontwikkeling in Zeeuws-Vlaanderen.

Partijen ondersteunen de koppeling van de ruimtelijk-economische ontwikkeling van de Kanaalzone aan de uitvoering van het beleid ten aanzien van de demografische ontwikkeling. In overleg met de gemeente wordt bezien hoe kan worden aangehaakt op het Zeeuws-Vlaamse 'Actieprogramma demografische ontwikkeling' en het 'Masterplan Voorzieningen'. Tevens wordt bezien in hoeverre met de regionale woningcorporaties kan worden samengewerkt bij de herstructurering van de woningvoorraad en in hoeverre het Rijk hierbij in ondersteunende en participerende zin kan worden betrokken.

De provincie beziet in overleg met onderwijsorganisaties en de Zeeuwse onderwijsautoriteit in hoeverre acties en projecten in de lopende onderwijspilot in Zeeland kansen bieden voor de realisatie van de ambities voor de Kanaalzone en in dat kader deels samen kunnen worden uitgewerkt.

Regionale samenwerking en gebiedsmarketing

Partijen spannen zich in om de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone als economisch aantrekkelijk en belangrijk vestigingsgebied voor bedrijven en bewoners bekender te krijgen, stellen daartoe in 2012 een Marketingplan Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone op, inclusief een uitvoeringsplan. De aanpak wordt uitgewerkt in nauwe afstemming en samenwerking met reeds lopende initiatieven en organisaties in het gebied, waaronder 'Uw nieuwe toekomst'.

Partijen zetten zich in voor verbinding van het Uitvoeringsprogramma Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone met dat van de Gentse Kanaalzone en met het samenwerkingsproject Grenzeloze Kanaalzone.

Partijen organiseren de gebiedsbrede communicatie over de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone en zetten zich in om tot goede afstemming te komen tussen en samenwerking met de bestaande en nog te vestigen informatiecentra Biobase Europe, Portaal van Vlaanderen, Sluiskiltunnel en N 61.

II. Ten aanzien van verbreding van de regionale samenwerking

Partijen streven mede in de context van de integrale ontwikkeling van de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone naar verbreding van de samenwerking in het gebied op projectbasis met partijen als het Waterschap Scheldestromen, ZLTO, Economische Impuls Zeeland, zorgorganisatie ZorgSaam, onderwijsorganisaties, woningcorporaties Clavis en Woongoed Zeeuws-Vlaanderen, Uw nieuwe toekomst en (overige) maatschappelijke organisaties en zetten daar actief op in.

De gewenste verbreding van de samenwerking wordt ingegeven door het feit dat een veelheid aan actoren betrokken is bij diverse ontwikkelingen in het Kanaalzonegebied en het besef dat de uitvoering van projecten en het effect daarvan in met name de clusters Kwaliteit van werk- en leefomgeving en Regionale samenwerking en gebiedsmarketing het meerjarenprogramma aan kracht wint als de kring van betrokken partners wordt versterkt.

III. Ten aanzien van de voortgezette Rijksparticipatie in de integrale ontwikkeling

Het Rijk is (mede)verantwoordelijk voor internationale aangelegenheden, bovenregionale knelpunten of projecten en ontwikkelingen met een toegevoegde waarde voor de Nederlandse economie en het uitvoeren van Rijkstaken binnen de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone.

Partijen zullen het Rijk op basis daarvan aanspreken op de noodzaak van participatie en ondersteuning, in aanvulling op hun eigen regionale verantwoordelijkheid en de regionale initiatieven. Zij zullen daarbij zoveel mogelijk gezamenlijk vanuit één regionaal belang opereren. De provincie maakt daartoe mede namens de partijen afspraken met het Rijk.

Van het Rijk wordt gevraagd:

- erkenning dat de integrale ontwikkeling van de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone naast regionale belangen en verantwoordelijkheden ook nationale belangen en rijksverantwoordelijkheden kent;
- toezegging dat dit zal leiden tot actieve blijvende ambtelijke en bestuurlijke betrokkenheid van het Rijk bij de ontwikkeling na 2011;
- toezegging dat in het kader van de besluitvorming over het topsectorenbeleid van het departement van EL&I een robuust pakket is opgenomen voor initiatieven en projecten van bedrijven en instellingen in Zeeland, waaronder de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone;
- steun bij grensoverschrijdende projecten (beleidsmatig, financieel, wetgeving etc);
- ondersteuning van projecten die een bovenregionaal karakter en een toegevoegde waarde hebben voor de Nederlandse economie, waaronder de versterking van Terneuzen als multimodaal knooppunt in de corridor Rotterdam - Parijs;
- ondersteuning van het werken aan een vitale regio door de integrale aanpak van ruimtelijk-economische ontwikkeling en versterking van de kwaliteit van werk- en leefomgeving, waarin onder andere de begeleiding van de demografische ontwikkeling wordt gekoppeld aan de inzet op economische ontwikkeling.

IV. Ten aanzien van de bundeling van middelen voor de gebiedsgerichte aanpak

Partijen hebben besloten tot een gebiedsgerichte en programmatische aanpak in de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone en tot het principe in dat kader waar mogelijk verschillende geldstromen te bundelen om tot krachtiger uitvoering van projecten te komen.

Partijen onderschrijven de relevante doelstellingen ten aanzien van het gezamenlijk werken met bundeling van geldstromen, zijnde:

- de mogelijkheid grotere en meerjarige projecten op te pakken en o.a. door cofinanciering en externe bijdragen tot een hoger beschikbaar bedrag te komen;
- verbreding van partners en daardoor verbinding tussen afzonderlijke belangen en prioriteiten en het overstijgend belang voor het gehele gebied;
- gedeelde verantwoordelijkheid en gezamenlijke prioritering voor de betreffende programma's en projecten, gezamenlijke sturing op de uitvoering en mede daardoor vergroting van het draagvlak bij alle partners en bij bewoners en belangengroepen.

De *provincie* heeft voor een aantal projecten een meerjarig budget voorzien en heeft daarnaast een meerjarig gebiedsbudget gereserveerd om vanaf 2012 de uitvoering van projecten in de clusters Kwaliteit van werk- en leefomgeving en Regionale samenwerking en gebiedsmarketing te ondersteunen. De voorwaarden waaronder dit budget wordt ingezet worden nader uitgewerkt. Uitgangspunt voor de provincie is dat partijen op vergelijkbare wijze investeren.

De *gemeente* heeft voor een aantal projecten een meerjarig budget voorzien en onderzoekt de mogelijkheden om te komen tot bundeling van budgetten voor de gebiedsgerichte aanpak.

Zeeland Seaports zet in op een snelle en effectieve ontwikkeling en realisatie van nieuwe bedrijventerreinen, waardoor er mogelijk (extra) geld beschikbaar komt voor de gebiedsgerichte aanpak. *Kring van Werkgevers en BZW Zeeland* zullen actief participeren in de promotie van het gebied en acquisitie van innovatieve ondernemingen in de Kanaalzone, als ook in initiatieven die moeten leiden tot behoud of verbetering van de leefbaarheid van de omgeving. Om dit te bereiken wordt naast de inzet van de diverse bedrijven in de Kanaalzone ook het secretariaat van de Kring en BZW ingezet voor activiteiten en initiatieven.

De werkwijze met gebundelde budgetten en de criteria, besluitvorming en verantwoording worden de komende maanden uitgewerkt. Ook wordt een concreet investeringsvoorstel voor de jaarschijf 2012 opgesteld, met een doorkijk naar 2013 en 2014. Vervolgens zal jaarlijks een investeringsvoorstel voor het eerstvolgende jaar en een verantwoording van het afgesloten jaar worden opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan partijen.

V. Ten aanzien van de organisatie in de uitvoeringsfase

Partijen zijn van mening dat de uitvoering van projecten, binnen de grenzen van wet- en regelgeving, dient te worden belegd bij de partner die daar eerstverantwoordelijk voor is en dat partijen gezamenlijk sturen op samenhang, samenwerking en zo nodig ondersteuning. Daarnaast zijn er uitvoeringsclusters en projecten waar partijen gezamenlijk initiatief nemen en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering dragen.

Partijen vinden het wenselijk in de omslag naar de uitvoeringsfase te komen tot een andere vorm van bestuurlijke aansturing en van de organisatie die de uitvoering van het programma en een aantal projecten oppakt en/of coördineert. Partijen willen dit doen door een programmaorganisatie voor de uitvoering van de integrale ontwikkeling van de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone in te richten en uiterlijk op 1 januari 2012 operationeel te hebben.

Uitgangspunt voor de bestuurlijke aansturing van de uitvoering en van de samenwerking tussen partijen is het 'Bestuurlijk Programmteam', samengesteld uit vertegenwoordigers van de primair verantwoordelijke en investerende partners. Het team functioneert vooral als aanjaagteam, koppelt stevige sturing aan inspiratie en ondersteuning van partners en uitvoerenden. Voor verbreding van het bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak wordt periodiek het 'Breed Bestuurlijk Overleg' gehouden. Het Bestuurlijk Programmteam kent een onafhankelijk, gezaghebbend en inspirerend voorzitter die partijen bindt en hun onderlinge samenwerking ondersteunt. De voorzitter zal het komend najaar door de in het team participerende partijen worden aangezocht.

In het Programmabureau Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone komen de gezamenlijke en door partners individueel uitgevoerde projecten samen en werken projectleiders onder leiding van een programmamanager. De programmamanager fungeert als secretaris van het Bestuurlijk Programmteam. Medewerkers in het programmabureau richten zich vooral op de uitvoering en coördinatie van het programma en gezamenlijke projecten.

Periodiek komen vertegenwoordigers van de gemeente, de provincie en Zeeland Seaports bijeen voor het ambtelijk Opdrachtgeversoverleg voor het programmabureau. Het overleg creëert en bewaakt de randvoorwaarden waarbinnen door de betrokken medewerkers wordt gewerkt.

De uitwerking en inrichting van de programmaorganisatie vindt de komende maanden plaats, opdat deze tijdig informeel en uiterlijk per 1 januari 2012 officieel van start kan gaan.

En bepalen tot Slot

- Deze samenwerkingsovereenkomst wordt in het najaar van 2011 uitgewerkt met bepalingen ten aanzien van de organisatie, het uitvoeringsprogramma, besluitvorming, wijze van financiering en bijdragen. Deze uitwerkingen zullen na vaststelling door afzonderlijke partijen en door de Stuurgroep als aanvulling op deze overeenkomst worden beschouwd;
- De samenwerking tussen partijen wordt aangegaan voor een periode van vijf jaar. Tegen het einde van deze periode vindt evaluatie plaats op basis waarvan wordt besloten of en zo ja in welke vorm de samenwerking wordt gecontinueerd;
- Geschillen over de uitvoering van deze overeenkomst worden voorgelegd aan het Bestuurlijk Programmteam. Indien noodzakelijk wordt nader bestuurlijk overleg tussen partijen geëntameerd.

Middelburg, 14 september 2011,

Namens de provincie Zeeland

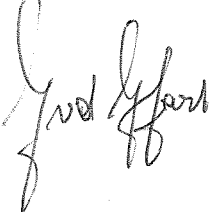
de heer B.J. de Reu,
waarnemend Commissaris van de Koningin

Namens de gemeente Terneuzen

de heer J.A.H. Lonink,
burgemeester

Namens Zeeland Seaports

de heer J. van der Hart,
algemeen directeur Zeeland Seaports

Namens de Kring van werkgevers in de
Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone

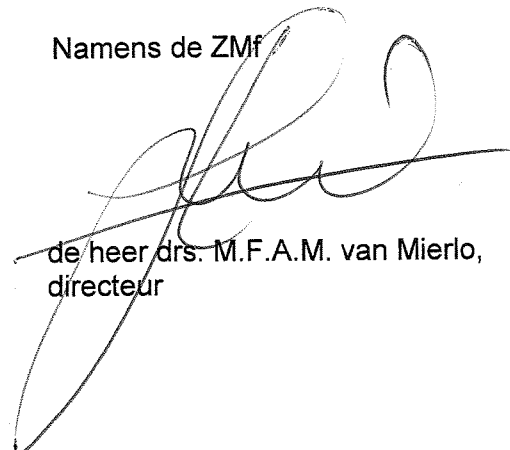
de heer ir. R.J. Adriaansens,
waarnemend voorzitter

Namens de Brabants Zeeuwse
Werkgeversvereniging (BZW)

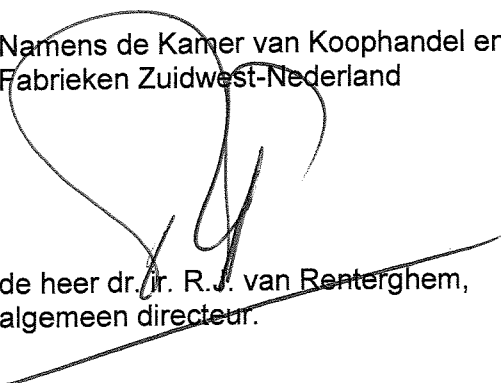
de heer ir. R.J. Adriaansens,
voorzitter

Namens de ZMF

de heer drs. M.F.A.M. van Mierlo,
directeur

Namens de Kamer van Koophandel en
Fabrieken Zuidwest-Nederland

de heer dr. ir. R.J. van Renterghem,
algemeen directeur.